

Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka
w Kielcach

60 lat PBW w Kielcach

Elżbieta Woźniczka

Kielce 2008

Korekta
Bożena Lewandowska

Redakcja techniczna i skład komputerowy
Robert Kardas

©**Copyright by** Elżbieta Woźniczka

ISBN 978-83-60666-12-8

Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach
Kielce, ul. Jana Pawła II 5

Spis treści

Wstęp	4
Dzieje siedziby Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Kielcach	7
Kalendarium Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Kielcach	11
Katalog wystawy	13

Wstęp

Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach została powołana do życia w kwietniu 1945 r. jako Centralna Biblioteka Pedagogiczna Kuratorium Okręgu Szkolnego Kieleckiego. W 1951 r., po reorganizacji, otrzymała obecną nazwę i od tego momentu ma pod swoją opieką biblioteki filialne w województwie kieleckim.

O znaczeniu biblioteki w środowisku naukowym naszego miasta świadczą:

- księgozbiór historyczny i współczesny liczący ogółem ponad 200 tys. woluminów (ze szczególnym uwzględnieniem książek pedagogicznych, metodycznych, podręczników i programów szkolnych)
- licznie zgromadzone czasopisma (ponad 1300 tytułów) z prawie wszystkich dziedzin wiedzy, ze specjalnym naciskiem na periodyki poświęcone oświacie, edukacji, wychowaniu, pomocne nauczycielom w ich pracy
- dobrze wykształcona, przygotowana do pracy kadra bibliotekarska
- siedziba w centrum Kielc, w historycznym budynku pochodzącym z połowy 18 wieku.

Jubileusz 60-lecia PBW w Kielcach to odpowiednia okazja, aby w formie wystawy przybliżyć naszym czytelnikom dzieje biblioteki i jej zabytkowej siedziby.

Ekspozycję otwierają szczegółowe kalendaria:

- historia budynku od 1727 r.
- rozwój Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Kielcach od 1945 r. do współczesności.

Celem wystawy jest także zaprezentowanie bogatego zbioru starych i nowych podręczników oraz programów szkolnych, oraz pokazanie na przykładzie kilkunastu wybranych pozycji jak bardzo w ciągu lat zmieniła się ich szata graficzna i zawarte treści. Ciekawostką są wydane w Jeruzolimie w okresie II wojny światowej podręczniki dla przebywających tam polskich dzieci.

Ekspozujemy także dawne i współczesne czasopisma pedagogiczne oraz periodyki dla dzieci i młodzieży. Wiele z nich ukazuje się od pierwszych dziesiątków XX wieku np. „Ruch Pedagogiczny” od 1912, czy „Płomyk” od 1917 roku. Interesujący jest „Ster” – czasopismo dla polskiej młodzieży wydawane w okresie II wojny światowej w Krakowie.

Wszystkie zaprezentowane na wystawie książki i czasopisma znajdują się w zbiorach Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Kielcach.

Uzupełnienie wystawy stanowią materiały ilustracyjne:

- zdjęcia kolejnych dyrektorów PBW
- rysunki i zdjęcia budynku biblioteki od 19 wieku do czasów współczesnych
- zdjęcia przedstawiające wszystkie obecne wydziały biblioteki
- zeskanowane okładki przykładowych, jednych z najstarszych podręczników i programów szkolnych znajdujących się w naszych zbiorach

Dzieje Siedziby Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Kielcach

1727 r.	Wybudowanie gmachu dla gimnazjum, uczą w nim specjalnie sprowadzeni do Kielc księża komuniści
1809 r.	Pożar budynku
1816-1820	Odbudowa po spaleniu
1867 r.	Przebudowa gimnazjum, przeniesienie drzwi wejściowych ze środka budynku do części przylegającej do kościoła
1919 r.	Szkoła otrzymuje nazwę Państwowe Gimnazjum im. Mikołaja Reja
1934 r.	Gimnazjum zmienia patrona na swego dawnego ucznia – Stefana Żeromskiego
1935 r.	Dobudowanie 2-piętrowego gmachu od strony północnej

- 1956 r. Męska dotychczas szkoła przyjmuje pierwsze dziewczęta
- 1962-1965 Liceum im. Stefana Żeromskiego dostaje nową siedzibę, po remoncie parter gmachu zajmuje Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach oraz Okręgowy Ośrodek Metodyczny Kuratorium Okręgu Szkolnego
- 28.06.1965 r. Otwarcie Muzeum Lat Szkolnych Stefana Żeromskiego, które otrzymuje południową część budynku
- 1971 r. Wmurowanie tablicy pamiątkowej ku czci zamordowanych w czasie II wojny światowej nauczycieli kieleckich
- 1971 r. Wpisanie gmachu do Rejestru Zabytków
- 1995 r. Odstonięcie tablicy ze wszystkimi historycznymi nazwami szkoły w czasie Zjazdu Absolwentów Gimnazjum i Liceum im. Stefana Żeromskiego związanym z 270-leciem istnienia szkoły

Kalendarium Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Kielcach

Kwiecień 1945 r.	Utworzenie Centralnej Biblioteki Pedagogicznej Kuratorium Okręgu Szkolnego Kieleckiego w Kielcach z siedzibą przy ul. Sienkiewicza 68
3 X 1945 r.	Pierwszy wpis do inwentarza (50 książek)
1951 r.	Reorganizacja i przekształcenie w Pedagogiczną Bibliotekę Wojewódzką, ustalenie sytuacji prawnej i zadań w statucie
1951-1958	Powolywanie i organizacja powiatowych bibliotek pedagogicznych w województwie kieleckim
Sierpień 1965 r.	Przeniesienie PBW do XVIII-wiecznego gmachu po Liceum im. Stefana Żeromskiego przy ul. Świerczewskiego 25 (parter budynku) – obecnie ul. Jana Pawła II 5
1968-1972	Trudna sytuacja lokalowa biblioteki – wskaźnik ilości książek na 1 m ² powierzchni magazynowej wynosił 537 woluminów
Marzec 1972 r.	Zwiększenie powierzchni PBW o dodatkowe 53 m ² na magazyny

- 1982 r. Po 10 latach starań i generalnym remoncie PBW otrzymuje pozostałe pomieszczenia budynku: piękną czytelnię z 32 miejscami dla czytelników, funkcjonalną wypożyczalnię i przestronne magazyny
- Lata 90-te Borykanie się z trudnościami finansowymi, czego efektem są mniejsze zakupy książek i czasopism
- 2000-2005 Komputeryzacja biblioteki, gromadzenie księgozbioru i czasopism ze szczególnym uwzględnieniem reformy szkolnej

*„...warto czekać tylko na jedno:
na przeczytanie nieznaney jeszcze książki.”*
(Stefan Żeromski)

Katalog wystawy

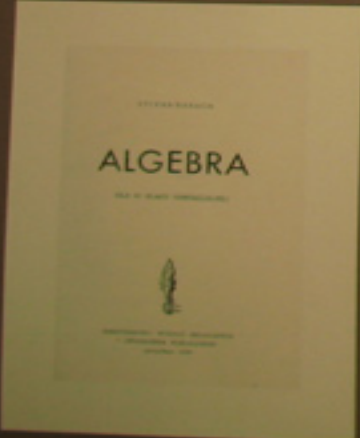
Podręczniki szkolne dawne i obecne

1. Arytmetyka 1 / [aut.] Antoni Marian Rusiecki [i in.] – Wyd. 10. – Warszawa : Państw. Zakł. Wydaw. Szkolnych, 1954
Czytelnia 1035 b/p
2. Baran, Bogdan : W rodzinie, w Polsce, w Europie : podręcznik do historii i społeczeństwa dla kl. 4 / Bogdan Baran, Witold Bobiński. – Warszawa : Wydaw. Szkolne PWN, 1999
Czytelnia 227971
3. Czytam świat : wypisy z wielkiej księgi kultury : podręcznik do kształcenia literacko-kulturowego dla kl. II gimnazjum / [aut.] Cecylia Antosik [i in.] – Kielce : Wydaw. Pedagogiczne ZNP, 2000
Czytelnia 233135
4. Dembowska, Janina : Na drodze przemian : wypisy dla kl. VII / Janina Dembowska, Halina Rudnicka, Teofil Wojęński. – Warszawa : Państw. Zakł. Wydaw. Szkolnych, 1954
Czytelnia 1080 b/p
5. Falski, Marian : Elementarz / Marian Falski. – Wyd. 5 zm. – Warszawa : Państw. Zakł. Wydaw. Szkolnych, 1953
Czytelnia 767 b/p

6. Jędrusik, Maciej : Barwy świata : geografia dla gimnazjalistów : podręcznik. Cz. 1 / Maciej Jędrusik, Danuta Jędrusik, Jadwiga Tomalkiewicz. – Warszawa : Oficyna Edukacyjna Krzysztof Pazdro, 2000
Czytelnia 231108
7. Klubówna, Anna : W naszej ojczyźnie (kl. 4 szkoły podstawowej) / Anna Klubówna, Jadwiga Stępieniowa. – Warszawa : Państw. Zakł. Wydaw. Szkolnych, 1957
Czytelnia 1836 b/p

8. Korczak, Cezary Włodzimierz : Biologia i higiena człowieka : podręcznik do kl. 7 szkoły podstawowej / Cezary Włodzimierz Korczak. – Wyd. 10 zm. – Warszawa : Wydaw. Szkolne i Pedagogiczne, 1998
Czytelnia 224693
9. Lorek, Maria : Elementarz pierwszej klasy / Maria Lorek. – Warszawa : Wydaw. Szkolne i Pedagogiczne, 1993
Czytelnia 213342
10. Przyłubski, Feliks : Litery : nauka czytania i pisania / Feliks Przyłubski. – Warszawa : Państw. Zakł. Wydaw. Szkolnych, 1969
Czytelnia 6046 b/p
11. Raabe, Henryk : Biologia kl. VII : nauka o człowieku / Henryk Raabe. – Wyd. 4. – Warszawa : Państw. Zakł. Wydaw. Szkolnych, 1953
Czytelnia 739 b/p
12. Treliński, Gustaw : Matematyka : podręcznik dla kl. siódmej szkoły podstawowej / Gustaw Treliński, Eugeniusz Wachnicki. – Wyd. 2. – Warszawa : Wydaw. Szkolne i Pedagogiczne, 1995
Czytelnia 222032
13. Tułodziecki, Waław : Czytam i piszę / Waław Tułodziecki. – Warszawa : Państw. Zakł. Wydaw. Szkolnych, 1959
Czytelnia 2273 b/p
14. Zalewska, Zofia : Poznaj swój kraj : podręcznik geografii dla kl. III / Zofia Zalewska, Gustaw Wuttke. Wyd. 9. – Warszawa : Państw. Zakł. Wydaw. Szkolnych, 1954
Czytelnia 1041 b/p

Najstarsze publikacje oświatowe
w naszych zbiorach

KLASYCZNY METAFIZYK
PROGRAM I METODA
NAUKI RYSUNKÓW
W ZAKRESIE I WYBITYCH
ZAKRESACH PRZYRODO-
WIEDZANYCH

WYDAŁ
WARSZAWA
W 1862 ROKU

WARSZAWA
WYDAWCA: KSIĘGARNIA "WISŁA" WARSZAWA
1952

PROGRAM
ZNAJĘT PUBLICZNY

WYDANIE I WYBITYCH
ZAKRESACH PRZYRODO-
WIEDZANYCH

W 1862
WARSZAWA
WYDAWCA: KSIĘGARNIA "WISŁA" WARSZAWA
1952

WARSZAWA
WYDAWCA: KSIĘGARNIA "WISŁA" WARSZAWA
1952

PROGRAM I METODA

Skryptyowy rozkład
materiału nauczania
w szkole powszechnej

WYDANIE I WYBITYCH
ZAKRESACH PRZYRODO-
WIEDZANYCH

1862

WARSZAWA
1952

ROZKŁAD
materiału nauczania
ZE WSZYSTKICH PRZEDMIOTÓW
Dla klas 1-10, oddzielny program dla 1-10

WYDANIE I WYBITYCH
ZAKRESACH PRZYRODO-
WIEDZANYCH

1862

WARSZAWA
WYDAWCA: KSIĘGARNIA "WISŁA" WARSZAWA
1952

WARSZAWA
WYDAWCA: KSIĘGARNIA "WISŁA" WARSZAWA
1952

WARSZAWA
WYDAWCA: KSIĘGARNIA "WISŁA" WARSZAWA
1952

WARSZAWA
WYDAWCA: KSIĘGARNIA "WISŁA" WARSZAWA
1952

WARSZAWA
WYDAWCA: KSIĘGARNIA "WISŁA" WARSZAWA
1952

WARSZAWA
WYDAWCA: KSIĘGARNIA "WISŁA" WARSZAWA
1952

WARSZAWA
WYDAWCA: KSIĘGARNIA "WISŁA" WARSZAWA
1952

WARSZAWA
WYDAWCA: KSIĘGARNIA "WISŁA" WARSZAWA
1952

WARSZAWA
WYDAWCA: KSIĘGARNIA "WISŁA" WARSZAWA
1952

WARSZAWA
WYDAWCA: KSIĘGARNIA "WISŁA" WARSZAWA
1952

WARSZAWA
WYDAWCA: KSIĘGARNIA "WISŁA" WARSZAWA
1952

WARSZAWA
WYDAWCA: KSIĘGARNIA "WISŁA" WARSZAWA
1952

WARSZAWA
WYDAWCA: KSIĘGARNIA "WISŁA" WARSZAWA
1952

WARSZAWA
WYDAWCA: KSIĘGARNIA "WISŁA" WARSZAWA
1952

WARSZAWA
WYDAWCA: KSIĘGARNIA "WISŁA" WARSZAWA
1952

WARSZAWA
WYDAWCA: KSIĘGARNIA "WISŁA" WARSZAWA
1952

WARSZAWA
WYDAWCA: KSIĘGARNIA "WISŁA" WARSZAWA
1952

WARSZAWA
WYDAWCA: KSIĘGARNIA "WISŁA" WARSZAWA
1952

WARSZAWA
WYDAWCA: KSIĘGARNIA "WISŁA" WARSZAWA
1952

WARSZAWA
WYDAWCA: KSIĘGARNIA "WISŁA" WARSZAWA
1952

WARSZAWA
WYDAWCA: KSIĘGARNIA "WISŁA" WARSZAWA
1952

WARSZAWA
WYDAWCA: KSIĘGARNIA "WISŁA" WARSZAWA
1952

WARSZAWA
WYDAWCA: KSIĘGARNIA "WISŁA" WARSZAWA
1952

WARSZAWA
WYDAWCA: KSIĘGARNIA "WISŁA" WARSZAWA
1952

WARSZAWA
WYDAWCA: KSIĘGARNIA "WISŁA" WARSZAWA
1952

WARSZAWA
WYDAWCA: KSIĘGARNIA "WISŁA" WARSZAWA
1952

WARSZAWA
WYDAWCA: KSIĘGARNIA "WISŁA" WARSZAWA
1952

WARSZAWA
WYDAWCA: KSIĘGARNIA "WISŁA" WARSZAWA
1952

WARSZAWA
WYDAWCA: KSIĘGARNIA "WISŁA" WARSZAWA
1952

WARSZAWA
WYDAWCA: KSIĘGARNIA "WISŁA" WARSZAWA
1952

WARSZAWA
WYDAWCA: KSIĘGARNIA "WISŁA" WARSZAWA
1952

Czasopisma pedagogiczne dawne

15. Przegląd Pedagogiczny. – 1920, nr 1
16. Ruch Pedagogiczny. – 1925, nr 1
17. Wychowanie Fizyczne. – 1935, nr 1-2
18. Wychowanie Pozaszkolne. – 1950, nr 1
19. Wychowanie Przedszkolne. – 1927, nr 4
20. Zawód i Życie. – 1941, nr 2 a

Czasopisma pedagogiczne współczesne

21. Polonistyka. – 2005, nr 4 (dodatek Matura)
22. Ruch Pedagogiczny. – 2005, nr 1-2
23. Wychowawca. – 2005, nr 10
24. Wychowanie Fizyczne i Zdrowotne. – 2005, nr 1
25. Zawodowiec. – 1999, nr 1

Jak zmieniały się czasopisma dla dzieci i młodzieży

26. Cogito. – 2004, nr 11
27. Młody Zawodowiec. – 1949, nr 8
28. Moje Pisemko. – 1931, nr 29

29. Płomień. – 1946, nr 4
30. Płomyczek. – 1935, nr 27
31. Płomyczek. – 2004, [nr] 11-12
32. Płomyk. – 1936, nr 40
33. Ster : ilustrowane czasopismo dla młodzieży. – 1942, nr 6
34. Świerszczyk : iskierki. – 1955, nr 2
35. Zwierzaki. – 1998, nr 10

Przykładowe dzienniki uczniowskie gimnazjalne z lat 1911/1912 do 1916/1917

Dziennik 7-klasowego Polskiego Prywatnego Gimnazjum Marii Krzyżanowskiej w Kielcach:

36. Klasa 2 : rok 1911
Czytelnia 8120 b/p
37. Klasa 3 : rok 1912
Czytelnia 8121 b/
38. Klasa 5 : rok 1914
Czytelnia 8119 b/p
39. Klasa 6 : rok 1915
Czytelnia 8118 b/p
40. Klasa 7 : rok 1916
Czytelnia 8117 b/p

Seria książek pomocniczych dla młodzieży szkolnej (okres międzywojenny): Biblioteka Szkoły Powszechnej

41. Adolph, Witold : Świat mrówek / Witold Adolph. – Lwów : Państw. Wydaw. Książek Szkolnych, 1933
Czytelnia 123296 S
42. Chrzanowski, Bernard : Poznań / Bernard Chrzanowski. – Lwów : Państw. Wydaw. Książek Szkolnych, 1933
Czytelnia 123254 S

Biblioteka wspólnie

Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach

Nasz adres:
ul. Jana Pawła II nr 5
25-013 Kielce
tel. 344-20-61
www.pbw.kielce.pl

Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach

Biblioteka posiada 12 filii w miastach powiatowych województwa

1. Kielce
2. Kuba
3. Złotów
4. Komornik Wielki
5. Kutek
6. Opuszcza
7. Ostrowiec
8. Piskitów
9. Sandomierz
10. Starachowice
11. Strzemięszewice
12. Strzałka
13. Włoszczowa

Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach

Przebiega 124 491 woluminów książek,
ponad 1400 tytułów czasopiśm,
Obejmujemy około 30 000 czytelników, w tym 13 000 nauczycieli.
Organizujemy 80 wyjazdów rocznie poleceńców do indywidualnych egzaminów pedagogicznych, zawodowych, obywatelskich.
Przebiegamy 80 ankietów ankietograficznych.
Przebiegamy około 130 ksiąg bibliotecznych rocznie.

Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach

Dysponujemy wielościanowymi źródłami informacji. Są to:

- katalogi,
- karteoteki
- zagadnienia, dostępne w formie kartotekowej oraz on-line,
- bibliografie,
- realizowane bazy danych,
- Internet.

Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach

Stworzmy główną bazę danych, studentów i nauczycieli, gdzie każdy ich potrzeb realizujemy plan biblioteczny plan biblioteczny plan biblioteczny.

Stworzmy główną bazę danych, studentów i nauczycieli, gdzie każdy ich potrzeb realizujemy plan biblioteczny plan biblioteczny plan biblioteczny.

Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach

Książki wydrukowane nauczycielskie wojewódzkiego Świętokrzyskiego oraz studentów wojewódzkiego uczelni z naszego regionu

Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach

Udziałamy informacji katalogowej, bibliograficznej i literaturoznawczej.

Sprowadzamy zamówienia bibliograficzne dla naukowców

Przeznaczamy usługi biblioteczne i bibliograficzne

Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach

W naszej ofercie znajduje się około 3 tysięcy:

• takim odnośnik
• takim audiobook
• płytami gramofonowymi,
• grafikami, tablicami,
• prezentacjami,
• mikrofilmami,
• podtytułami do
• napiski językimi
• słownikami

Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach

Czytelnia PBW w Kielcach ma charakter publicznego. Oferujemy czytelnikom bogaty, systematycznie aktualizowany zbiór książek i czasopiśmie.

W 2005 r. uruchomiliśmy Punkt Informacji Europejskiej

Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach

W ramach współpracy międzybibliotecznych współdziałujemy z innymi bibliotekami na terenie województwa

• bogaty, realizujemy zamówienia naukowców na książki i inne materiały biblioteczne (zwłaszcza artykuły i czasopiśmie, mikrofilmami)

Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach

W bibliotece dostępna jest czytelnia internetowa, w której oprócz możliwości przeglądania stron www, aktualizacja i wydrukowanie informacji są bogate źródła informacji

43. Duchowicz, Bronisław : Dawniejsze i nowoczesne oświetlenie / Bronisław Duchowicz. – Lwów : Państw. Wydaw. Książek Szkolnych, 1933
Czytelnia 123246 S
44. Kuglin, Jan : Jak powstaje książka / Jan Kuglin. – Lwów : Państw. Wydaw. Książek Szkolnych, 1933
Czytelnia 123237 S
45. Sieroszewski, Wacław : Józef Piłsudski / Wacław Sieroszewski. – Lwów : Państw. Wydaw. Książek Szkolnych, 1933
Czytelnia 123233 S
46. Staszewski, Janusz : Nie masz pana nad ułana... / Janusz Staszewski. – Lwów : Państw. Wydaw. Książek Szkolnych, 1933
Czytelnia 123251 S
47. Zdzitowiecka-Jasińska, Halina : Biblioteki dawniej i dzisiaj / Halina Zdzitowiecka-Jasińska. – Lwów : Państw. Wydaw. Książek Szkolnych, 1933
Czytelnia 123298 S

Materiały ilustracyjne

48. Kopie zdjęć kolejnych dyrektorów PBW
49. Kopie rysunków i zdjęć budynku biblioteki od 19 wieku do czasów współczesnych
50. Dzieje siedziby od 1727 roku
51. Kalendarium Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Kielcach

52. Zeskanowane okładki przykładowych, jednych z najstarszych podręczników i programów szkolnych znajdujących się w naszych zbiorach

Biblioteka współcześnie

53. Kopie zdjęć wszystkich Wydziałów naszej placówki